

Matej Jurčić
povijest

Predstavljanje knjige Iskre Iveljić "Očevi i sinovi - privredna elita Zagreba u drugoj polovici 19. stoljeća"

Knjiga autorice Iskre Iveljić predstavljena je javnosti u utorak, 18. prosinca 2007. u dvorani Hrvatske gospodarske komore. Kako je autorica navela, ovo je predstavljalo posebnu čast jer je zgrada Hrvatske gospodarske komore u 19. stoljeću u to vrijeme bila okupljalište privredne elite kojoj je ona posvetila dio svoga života, bilo u smislu istraživanja ili u smislu pisanja kako doktorskog rada tako i ove knjige. Inače, knjiga je prošireno izdanje njezina doktorskog rada koje je prošireno kako vremenskim okvirom tako i svojom tekstu-alnom stranom posebno u drugom dijelu knjige.

Samom predstavljanju knjige nazočili su brojni profesori, znanstvenici i studenti.

Profesori Neven Budak, Mirjana Gross i Mario Strecha te predsjednik HGK, gospodin Nadan Vidošević govorili su o važnosti i značaju ove knjige koja pokušava objasniti zamršenu socijalnu strukturu tadašnjih zagrebačkih tajkuna. Pozdravnu riječ i vođenje cijelog predstavljanja imao je profesor Neven Budak koji je predstavio i izdavačku kuću Leycam international d.o.o u čijoj je nakladi i izašla ova knjiga.

Nakon uvoda prof. Budaka riječ je uzeo predsjednik HGK gospodin Nadan Vidošević.

On je istaknuo kako je Hrvatska danas na svojim početcima jer je u proteklih 100 godina promijenila nekoliko državnih zajednica i 15-ak ustava. Također je naglasio kako je važno da institucije u zemlji funkcioniраju te da živimo u otvorenom društvu kakvo je tada postojalo. Izrazio je i veliko zadovoljstvo što je ova knjiga predstavljena u vijećnici HGK-e te čestitao autorici.

Posebna gošća bila je umirovljena profesorica Mirjana Gross koja je ujedno i jedan od recenzentata ove knjige. Prema njenim riječima autorica je prikazala tijek stvaranja građanskog društva, preobrazbe trgovine te razvoja bankarstva i industrije tadašnjeg grada. Privreda elita je, kako kaže prof. Gross, odigrala veliku ulogu što svojim kapitalom što svojim potezima u oblikovanju tadašnjeg građanskog društva i pretvaranju grada u moderno gospodarsko, političko i kulturno središte. Na samom kraju izrazila je svoje osobno zadovoljstvo jer kako ona kaže: «Nema većeg zadovoljstva nego kad profesor doživi da njegovi učenici objave ovaku korisnu i vrijednu knjigu» kao što je knjiga profesorice Iskre Iveljić. Uz to nadodala je da je ova knjiga izrazito važna za svakog tko se počinje baviti 19. stoljećem i socijalnom povijesti.

Prof. Mario Strecha zaključio je ovo predstavljanje govorom kako je ova knjiga vrlo važna jer nam predstavlja proces modernizacije te uspostavu kapitalističkog građanskog društva u Hrvatskoj. Ustanovio je kako je prikazana uloga stručnih institucija kroz koje je onda ta elita (zagrebački tajkuni 19. stoljeća) mogla izraziti svoje interese. Na samom kraju prof. Strecha zaključio je kako je tadašnja privredna elita bila heterogena i većim dijelom stranog podrijetla. Vrlo malo njih okušalo se u političkim vodama, ali su zato vrlo veliku važnost «upisali» u kulturnom i sportskom životu grada Zagreba druge polovice 19. stoljeća.

Na samom kraju došao je red da o knjizi i svojim impresijama nešto kaže i sama autorica koja je kroz svoj govor izrazila zadovoljstvo što je ova knjiga završena i uspješno prezentirana. Kako je rekla, prvi dio knjige nastao je istraživanjem i pisanjem doktorske disertacije dok se u drugom dijelu bavila «slobodnjim» temama kao što su prikazi iz svakodnevnog života i položaja žena tadašnje elite grada Zagreba. Čitatelje je upoznala s nekim od najvažnijih obitelji tog doba kao što su obitelji Hatz, Pongratz, Alexander, Gavella i ostali. Također, pokušala se baviti i temama koje su zasad u hrvatskoj historiografiji malo ili nikako zastupljene.

Knjiga prof. Iveljić sadrži 457 stranica uz mnoštvo slikovnog materijala na samom kraju knjige, te opsežno kazalo i bibliografiju.

PRO TEMPORE

ČASOPIS STUDENATA POVJESTI

Pro tempore

Časopis studenata povijesti

Godina V, broj 5, Zagreb, 2008.

Glavni i odgovorni urednik

Tomislav Bali

Uredništvo

Tomislav Bali, Mladen Medved, Nikolina Sarić, Tomislav Šušak

Dizajn i priprema za tisk

Andrija Ražnatović

Lektura i korektura

Krunoslava Papirović

Prijevodi sažetaka na engleski jezik

Mladen Medved, Tomislav Šušak

Izdavač

ISHA Zagreb – Klub studenata povijesti

Tisk

Mediaprint-tiskara Hrastić, Zagreb

Naklada

Tiskano u 250 primjeraka

Tvrđnje i mišljenja u objavljenim radovima izražavaju isključivo stavove autora i ne predstavljaju nužno stavove i mišljenja uredništva i izdavača. Izdavanje časopisa ostvareno je uz novčanu potporu Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Podravka d.d. Koprivnica i Raiffeisen BANK Austria d.d. Zagreb. Časopis je besplatan.

Adresa uredništva:

ISHA Zagreb – Klub studenata povijesti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Ivana Lučića 3, 10000 Zagreb

E-mail:

urednik.protempore@gmail.com